Dadame

218

Ex Libris Nicolai

1776

ARTYKUŁ I
UŁOZENIA
RADY NIEUSTAIĄCEY.

TA Rada będzie mieć Tytuł Rady Nieuſtaiącey, ſkładać ſię będzie ze trzech Stanow Rzpltey, to ieſt: Krola, Senatu, y Stanu Rycerſkiego, ktore powinny być na zawſze nierozdzielne, procz w przypadkach Bezkrolewia i nieprzytomności Krolewſkiey, na ktore przepiſane ſą niżey wyrażone uſtawy.

Pierwſzy Stan, iako Głowa Narodu żadney nie podpada odmianie. Oſoby zaś z drugich dwoch Stanow, co dwa lata na Seymie Ordynaryinym *pluralitate per vota ſecreta* obierane będą, podług naſtępuiącego opiſu.

1mo. Senatorowie i Miniſtrowie ſą *Candidati nati*, oſoby zaś z Stanu Rycerſkiego udawać ſię maią do Marſzałka Seymu przeſzłego, a w przypadku śmierci, lub nie przytomności onego, do pierwſzego Poſła Prowincyi, na ktorą przypada alternata, w oſtatnich trzech dniach przed Seymem w oſobach ſwoich, lub przez Memoryały z podpiſem Ręki włáſney i pieczęcią.

2do. Po obraniu Marſzałka Seymowego, i odbytych ceremoniach w Izbie Poſelſkiey Konſtytucyą 1768. opiſanych, oraz po złą-

czeniu Izby Poselskiey z Senatorską w czasie determinowanym, regestr Kandydatow czytany będzie publicznie. Senatorow i Ministrow czytać będzie ieden z Sekretarzow Wielkich, lub w nieprzytomności ich Referendarze, a pod niebytność Referendarzow, Pisarze Oboyga Narodow. Osoby zaś z Stanu Rycerskiego podane, będzie czytał Sekretarz Seymowy. Od Kandydacyi nie będzie mogł być wyłączony, kto kolwiek okaże kondycye, i potrzebne własności do tego urzędu, iakie w niższym opisaniu są wyrażone. A gdyby kogo odrzucono, Sekretarze wielcy lub Referendarze, albo Pisarze za Senatorow i Ministrow, a Marszałek Seymowy za Osoby Stanu Rycerskiego, na tymże Seymie sprawić się będą powinni, a przekonani o opuszczenie umyślne, od Funkcyi oddaleni będą.

3tio. Regestr Kandydatow drukowany tegoż dnia oddany będzie *ad deliberandum* każdemu z składaiących Seym.

4to. Nazaiutrz każdy z Seymuiących tylu w Regestrze podkryśli, ile potrzeba Osob do Rady a to *per vota secreta*, podkryślaiąc imiona Kandydatow w regestrze drukowanym wyrażonych.

To podkryślenie odprawować się będzie w Rogu Izby Senatorskiey tym sposobem: Senatorowie i Ministrowie wezwani przez Marszałkow Wielkich, a *in absentia* tych, Marszałkow Nadwornych w niebytności zaś tych przez zastępuiącego mieysce Marszałka, a Posłowie przez Marszałka Seymowego, odbierać będą od Sekretarzow, Referendarzow, lub Pisarzow, Regestr Kandydatow drukowany z Stęplem Rzpltey, podobny do tego, ktory dnia poprzedzaiącego był rozdany, a z tym ieden po drugim, porządkiem przystępować będą do Stolika firankami w koło otoczonego; na ktorym zakryślą potaiemnie Osoby podług swego wyboru, i każdy włoży swoy Regestr do Wazonu ktory w przod nim postanowiony będzie na Stoliku, w rogu Sali: w środku Izby Senatorskiey otwierany będzie publicznie przez Marszałka Ministra pierwszego *in ordine*, dla pokazania że iest prożny, do tego wazonu będą trzy klucze od trzech osobnych i rożnych między sobą kłodek, czyli zamkow, z ktorych ieden Krolowi Jmci, drugi Marszałkowi Wielkiemu, lub mieysce iego zastąpuiącemu, a trzeci Marszałkowi Seymowemu oddane będą. W tym czasie nominowani będą dziewięciu Delegowanych przysięgłych, z ktorych trzech, z osob w Senacie zasiadaiących przez Krola Jmci, a sześciu z Stanu Rycerskiego przez Marszałka Seymowego wyznaczonych być ma. A ci Deputowani po zakończonym *ex Turno* oddawaniu wszystkich Regestrow, Wazon przynieść kazawszy na środek Izby Senatorskiey, otworzą go publicznie trzema kluczami, liczbę Regestrow z Liczbą Osob zasiadaiących skonfrontuią *calculum Votorum* uczynią, y większość głosow *Primus in Ordine* deklarować będzie.

5to. Potrzeba koniecznie, aby każdy z obieraiących tylu na Regestrze drukowanym y stęplowanym pokryślił, ile potrzeba Osob do Rady, y tego gatunku iaki iest opisany, to iest: aby między podkryślonemi znaydowała się trzecia Część zasiadaiących w Radzie przeszłey, w liczbie Dwunastu Osob, *ex Senatu & Ministerio* Sześciu, y też *ex Ordine Equestri*, w rowney liczbie z każdey Prowincyi. Każdy

dy Regeſtr w ktorym nie będzie zachowana ta Reguła, lub mniey, lub więcey podkryślonych Oſob, niżeli liczba onych oznaczona, za nieważny miany będzie, y odrzucony natychmiaſt przez Deputowanych.

6to. Wſzyſcy Ci, ktorzy będą mieli większość Wotow, chociażby w rowney liczbie z drugiemi, będą przypuſzczeni do Rady; dla tych tylko, ktorzy *paritatem Votorum* w Oſobach do kompletu ieſzcze potrzebnych naymnieyſzą większość, choćby w rowności kreſek mieć mogli, KROL Jmść ſwoią kreſką rezolwować będzie.

Kondycye potrzebne, ażeby bydź przypuſzczonym do Rady, y mieć Tytuł Konſyliarza Rady Nieuſtaiącey dla Stanu Rycerſkiego ſą te: że zaſiadał w iedney ze czterech Juryzdykcyi Rzepoſpolitey, to ieſt: Marſzałkowſkiey, Woyſkowey, Aſſeſſorſkiey, lub Skarbowey, albo że był Deputatem na Trybunał, lub raz Posłem na Seym, albo też Posłem za Granicę. Wybrani pod czas Seymu do Rady, wprzod niżeli przyſtąpią do pełnienia ſwoiey Funkcyi wykonaią Przyſięgę naſtępuiącą.

„ Ja N. Przyſięgam Panu BOGU Wſzechmogącemu, iako „ wierny będę Tobie STANISŁAWOWI AUGUSTOWI Panu „ Memu Miłościwemu, y Rzepltey Polſkiey, y że w Sprawowaniu „ Moiey Funkcyi Konſyliarſtwa Rady Nieuſtaiącey, czynić będę do„ kładnie to wſzyſtko, cokolwiek Prawa uſtanowione o Radzie Nie„ uſtaiącey wypełniać każą, żadnemi datkami, obietnicami, ani „ prośbami czyli groźbami uwodzić ſię nie będę, Dependencyi w „ zdaniach moich od nikogo mieć nie będę; ale podług Prawa y „ Sprawiedliwości ku naylepſzemu Dobru Oyczyzny moiey poſtę„ pować ſobie będę. Cobym zaś wiedział, lub widział, ku Dobru, „ lub z ſzkodliwością Oyczyzny Moiey, Jego Krolewſkiey Mości „ Panu Memu Miłościwemu y Jego Radzie Nieuſtaiącey, wiernie „ donieść, y podług możności Moiey ku odwroceniu złego nara„ dzać będę. Sekreta, ktore Mi od Jego Krolewſkiey Mości, y „ Rady Jego powierzone będą, nikomu nie wyiawię. Tak Mi Pa„ nie BOŻE dopomoż y niewinna Męka Jego.

Rada ſkładać ſię będzie z Oſob niżey wyrażonych.

1mo. Nayiaśnieyſzy KROL Jmść, iako Głowa Oney, y Prezyduiący.

2do. Trzech Biſkupow, między ktoremi PRYMAS co dwa lata *ipſo Jure* będzie zaſiadał, wakuiąc drugie dwa lata.

3tio. Dziewięciu Senatorow Swieckich koniecznie bydź ma, dwoch zaś z liczby Miniſtrow lub Senatorow mogą bydź wybrani. Czterech *ex Miniſterio* Rzpltey to ieſt: ieden z każdey Juryzdykcyi bydź powinien. Z tey liczby Oſob ośmnaſtu *ex Senatu et Miniſterio* po Sześciu, z każdey Prowincyi bydź ma.

4to. Marſzałek Stanu Rycerſkiego, a w przypadku śmierci lub niebytności, *primus in Ordine* Konſyliarz według alternaty Prowincyi, a w Prowincyi według porządku Urzędow.

5to. Ośmnaſtu Konſyliarzow z Stanu Rycerſkiego, rachuiąc w to Marſzałka.

6to. Sekretarz Rady Nieuſtaiącey z liczby Sekretarzow, Referendarzow, y Piſarzow Narodowych ma bydź wybrany, a do Konſyliarſtwa Rady Nieuſtaiącey, dwoch tylko bydź *Eligibiles* na Seymie Ordynaryinym, z liczby tychże Urzędnikow Narodowych wzwyż wzmiankowanych, oprocz tych, ktorzy obrani będą za Sekretarzow, ieden *ad Conſilium Permanens*, drugi do Departamentu Intereſsow Cudzoziemſkich.

Kolossy choc naytrwartsze Czas niszczy
z Serc kolossu w Potomkach= dalekich
nie oddalo wieli-
Pamięcy y wdzięczności dla naszego Krola
Ktorego Uszczęśliwiać Narod była wola,

1790.

Jan. Dedani. Kupiec. wina. wengerskiego. Die 6. wrz

25.000 —